

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ Nr. 24/2023 din 12 aprilie 2023

privind unele măsuri fiscal-bugetare destinate acordării unor împrumuturi din Trezoreria Statului

Având în vedere necesitatea continuării acțiunilor în vederea reducerii decalajelor față de economiile statelor din Europa de Vest prin investiții strategice în infrastructură, educație, sănătate, inovare și digitalizare,

luând în considerare necesitatea continuării măsurilor de stimulare a cererii, de sprijinire a reluării activităților economice afectate de pandemie și a angajărilor, precum și de protejare a veniturilor românilor, în contextul redresării activității post COVID-19,

având în vedere faptul că scopul fundamental al Guvernului îl reprezintă dezvoltarea armonioasă dintre regiunile României, recuperarea decalajelor de dezvoltare între județe și creșterea calității serviciilor publice la care să aibă acces cetățenii, prin intermediul fondurilor europene și al celorlalte programe naționale pe care le desfășoară,

luând în considerare că Guvernul României va fi nevoit să susțină eforturile financiare necesare modernizării infrastructurii în următorii ani, ținând cont că printre prioritățile pe termen mediu 2021 - 2024 se află creșterea ritmului de absorbție a fondurilor europene și încurajarea participării directe a actorilor din România la programe aflate în managementul direct al Comisiei Europene, inclusiv prin susținerea cofinanțării unei astfel de participări acolo unde este posibil,

unitățile administrativ-teritoriale au în derulare 2.835 de contracte de finanțare prin Programul operațional regional, iar majoritatea acestora are un deficit de finanțare care să asigure finalizarea proiectelor până la data de 31 decembrie 2023. Totalul sumelor necesare pentru cofinanțarea sau asigurarea cheltuielilor neeligibile, pentru anul 2023, este de peste 4 miliarde lei.

Având în vedere faptul că mai multe proiecte finanțate din fonduri externe nerambursabile, în mod special prin Programul operațional regional, dar și prin altele, implementate de către autoritățile administrației publice locale, înregistrează întârzieri sau chiar se află în blocaj, ca urmare a lipsei de resurse financiare în bugetele locale pentru a asigura cofinanțarea proprie și finanțarea cheltuielilor neeligibile asociate proiectelor,

ținând cont de faptul că întârzierea proiectelor conduce la majorări și penalități de întârziere datorate operatorilor economici care execută lucrările sau furnizează bunuri prevăzute în proiecte, cu consecințe grave asupra activității și resurselor financiare ale acestora,

în același timp, efectuarea acestor plăți în acest moment nu poate fi realizată fără modificarea bazei legale, fiind necesară crearea unui mecanism de împrumut din venituri din privatizare, înregistrate în contul curent general al Trezoreriei Statului, pentru asigurarea cofinanțării proiectelor și finanțării cheltuielilor neeligibile asociate proiectelor realizate din fonduri externe nerambursabile.

Având în vedere că termenul de eligibilitate a perioadei de programare bugetară 2014 - 2020 este 31 decembrie 2023 și faptul că neadoptarea măsurilor propuse poate conduce la blocarea implementării proiectelor, cu efecte asupra gradului de absorbție a fondurilor

alocate României și, mai ales, asupra creșterii riscului de dezangajare automată a sumelor alocate de către Comisia Europeană, la grevarea bugetului de stat cu sumele necesare finalizării proiectelor contractate, precum și cu sumele suplimentare, reprezentând prejudiciu și cheltuieli de judecată stabilite de către instanțele de judecată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

ART. 1

(1) Prin derogare de la prevederile art. 61 alin. (1) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale pot solicita, inclusiv pentru instituțiile publice finanțate integral din bugetul local, de la Ministerul Finanțelor, în cursul anului 2023, până cel târziu la data de 1 august 2023, contractarea de împrumuturi din venituri din privatizare, înregistrate în contul curent general al Trezoreriei Statului, în limita sumei de 1.000.000 mii lei, pentru asigurarea cofinanțării proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile de la Uniunea Europeană și de la donatori europeni în cadrul programelor interguvernamentale, inclusiv pentru finanțarea cheltuielilor neeligibile asociate proiectelor, în următoarele condiții:

a) dobândă: ROBOR la 3 luni comunicată de Banca Națională a României în ultima zi lucrătoare a lunii anterioare autorizării împrumutului, la care se adaugă o marjă în funcție de scadența împrumuturilor, rata dobânzii rezultată rămâne fixă pe toată durata de derulare a împrumutului. Marja se stabilește astfel:

(i) 1 punct procentual pentru scadențe de până la 3 ani inclusiv;

(ii) 1,5 puncte procentuale pentru scadențe între 3 și 5 ani inclusiv;

b) perioadă de rambursare: 1 - 5 ani, cu posibilitatea rambursării anticipate, parțial sau integral;

c) limita de îndatorare: exceptat de la limita prevăzută la art. 63 alin. (4) și prin derogare de la prevederile art. 63 alin. (4¹) din Legea nr. 273/2006, cu modificările și completările ulterioare;

d) plafoane de contractare/tragere: exceptat;

e) valoarea maximă ce poate fi autorizată pentru o unitate/subdiviziune administrativ-teritorială este de:

(i) 1.500 mii lei pentru comune;

(ii) 2.000 mii lei pentru orașe;

(iii) 4.000 mii lei pentru municipii, altele decât cele reședință de județ;

(iv) 7.500 mii lei pentru municipii reședință de județ și sectoarele municipiului București;

(v) 7.500 mii lei pentru județe.

(2) Termenul-limită de depunere la direcțiile generale regionale ale finanțelor publice/administrațiile județene ale finanțelor publice a documentelor care vor fi stabilite

prin ordinul prevăzut la alin. (14) pentru a fi transmise Comisiei de autorizare a împrumuturilor locale este 1 august 2023.

(3) Sumele acordate cu titlu de împrumut din veniturile din privatizare, contractate de unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale, pot fi utilizate cu respectarea destinațiilor prevăzute la alin. (1) pentru cheltuielile aflate în sarcina unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale și instituțiilor publice finanțate integral din bugetul local.

(4) Rambursarea împrumuturilor prevăzute la alin. (1) se efectuează în tranșe trimestriale egale, începând cu trimestrul următor acordării acestora, iar cu sumele rambursate se reîntregesc veniturile din privatizare. Dobânda aferentă reprezintă venit al bugetului Trezoreriei Statului, care se calculează lunar prin aplicarea ratei dobânzii la soldul împrumutului, începând cu luna acordării împrumutului, și se plătește trimestrial, în suma cumulată până la zi.

(5) Drepturile și obligațiile părților, termenii și condițiile de derulare a împrumuturilor contractate conform prevederilor alin. (1) se stabilesc prin convenție de împrumut.

(6) Pentru neplata la termen a ratelor scadente și a dobânzilor de plătit la împrumutul acordat se calculează o dobândă, pentru fiecare zi de întârziere, la nivelul dobânzii prevăzute la art. 174 alin. (5) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, până la data stingerii obligației. Dobânda reprezintă venit al bugetului Trezoreriei Statului.

(7) Unitatea/Subdiviziunea administrativ-teritorială restituie împrumutul și dobânzile aferente într-un cont distinct deschis la Trezoreria Operativă Centrală, codificate cu codul de identificare fiscală al acesteia, nepurtătoare de dobândă. Obligațiile de plată se sting în următoarea ordine: dobânzi calculate pentru fiecare zi de întârziere, dobânzile și ratele de capital. Eventualele sume virate în plus de unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale față de suma scadentă se păstrează în conturi până la scadența următoare. Pentru împrumuturile rambursate integral, sumele rămase în conturi se restituie de Ministerul Finanțelor în conturile indicate de titulari.

(8) În cazul nerespectării prevederilor alin. (4), directorii direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice/șefii administrațiilor județene ale finanțelor publice sistează alimentarea, atât cu cote defalcate din impozitul pe venit, cât și cu sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale, cu excepția plăților pentru achitarea drepturilor salariale și a contribuțiilor aferente, inclusiv a drepturilor cuvenite asistenților personali ai persoanelor cu handicap grav, precum și a indemnizațiilor lunare ale persoanelor cu handicap grav și a plăților privind finanțarea sistemului de protecție a copilului și a centrelor publice pentru persoane adulte cu handicap, după caz, atunci când nu pot fi asigurate din venituri proprii, în baza listei transmise lunar de direcția de specialitate din cadrul Ministerului Finanțelor.

(9) Unitățile/Subdiviziunile administrativ-teritoriale pot contracta împrumuturile prevăzute la alin. (1) numai cu avizul Comisiei de autorizare a împrumuturilor locale, prevăzută la art. 61 alin. (3) din Legea nr. 273/2006, cu modificările și completările ulterioare, și numai dacă la data depunerii documentației nu prezintă restanțe la împrumuturile contractate anterior din venituri din privatizare.

(10) Documentele în baza cărora se acordă împrumutul, precum și cele care stau la baza obținerii avizului Comisiei de autorizare a împrumuturilor locale vor fi stabilite prin ordin al ministrului finanțelor prevăzut la alin. (14).

(11) Responsabilitatea cu privire la documentele care vor fi stabilite prin ordinul prevăzut la alin. (14), precum și încadrarea în scopul pentru care se contractează împrumutul revin în totalitate autorităților administrației publice locale ale unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale și ordonatorilor de credite ai instituțiilor publice finanțate integral din bugetul local.

(12) Documentele care vor fi stabilite prin ordinul prevăzut la alin. (14) se depun, până cel târziu la termenul prevăzut la alin. (2), la direcțiile generale regionale ale finanțelor publice/administrațiile județene ale finanțelor publice.

(13) Ordonatorii principali de credite și autoritățile deliberative au obligația ca la elaborarea și aprobarea bugetelor locale să prevadă plata serviciului datoriei publice locale aferent împrumuturilor acordate de Ministerul Finanțelor.

(14) Mecanismul de acordare și derulare a împrumuturilor acordate unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale conform prevederilor prezentului articol, precum și modul de reflectare a sumelor respective în bugetele instituțiilor publice locale se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor, în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(15) Responsabilitatea cu privire la oportunitatea contractării de împrumuturi conform alin. (1) revine în totalitate autorităților administrației publice locale ale unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale. În prealabil solicitării de acordare a unui împrumut potrivit alin. (1), unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale fac demersurile necesare în vederea identificării posibilității și a condițiilor și termenilor aferenți contractării de împrumuturi din piața financiară, urmând să decidă asupra oportunității contractării de împrumuturi conform prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.

ART. 2

Eventualele sume virate în plus de unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale în contul "Decontări în contul Trezoreriei Centrale - operațiuni proprii" deschis pe numele Ministerului Finanțelor la Trezoreria Operativă Centrală, codificat cu codul de identificare fiscală al unității administrativ-teritoriale, față de valoarea împrumuturilor rămasă de rambursat se restituie unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale în conturile indicate de titulari.

ART. 3

Împrumuturile contractate din venituri din privatizare de unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale se pot refinanța prin împrumuturi contractate de la bănci comerciale sau alte instituții de credit, în condițiile art. 61 - 63 din Legea nr. 273/2006, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:

p. Viceprim-ministru,

Mihaela-Ioana Kaitor,

secretar de stat

Viceprim-ministru,
ministrul transporturilor și infrastructurii,

Sorin Mihai Grindeanu

Ministrul dezvoltării,
lucrărilor publice și administrației,

Cseke Attila-Zoltán

Ministrul finanțelor,

Adrian Căciu

București, 12 aprilie 2023.

Nr. 24.